

7

Festa de la Musica Catalana.

Commemoració del XXV aniversari de la fundació

Festa de la Musica Catalana
Concurs VIIe - Any 1916-1917
Lema VIIIe - Premiatordi de 125 ptes.
Autor: Antoni Gol, de Mallorca de L'Orfeo Catalá.

XVI - Agost MCMXVI.

Lema. = Un Conrador.

Lema = Un Conrador.

Recull de Canades amb els corresponents textos
de

Cançons populars

de ses feimes d'es camp de Mallorca.

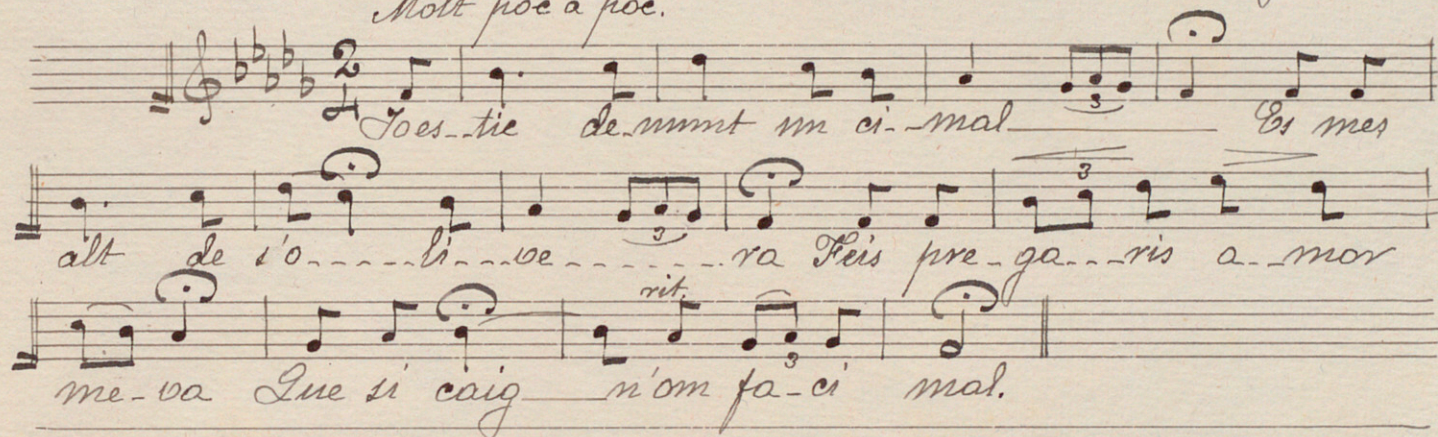
Aquest treball se presenta aprofitant a n'el premsi numero VII del concurs anunciat per L'Orfeo Català per solemnisar el XXV anys de se seva gloriosa fundació.

1. L'etsecajada..... Muntanya.	10. Muntanyir..... Muntanya.
2. Llaurar..... Pla.	11. L'emmurcada..... Muntanya.
3. Legar..... Pla.	12. Veremar..... Pla.
4. Batre..... Pla.	13. Brescolar..... Pla.
5. Batre (La Pobla.).... Pla.	14. Bonada de sa
ximbomba..... Muntanya.
6. Ventar a L'era..... Pla.	15. Copeo Pineuer..... Pla.
7. Cafona..... Muntanya.	16. Preludi de Xeremia
y Mateixa de Ma-
rratxi..... Pla.
8. La Gosa..... Pla.	
9. Gondre..... Muntanya.	
17. A la Ciutat de Nàpols.... Ciutadana.	

Bonada de l'etsecaïada.

Montanyenca.

Molt poc a poc.

Jo es-tie de munt m ci-mal. Es mes
alt de s'o-li-ve-ra l'is pre-ga-ris a-mor
me-va Que si caig n'om fa-ci mal.

Textes de cançons.

Es pobre etsecaïador
 Té sa vida molt lleugera
 Per això per ell espera
 La seva estrema nunció.

Es mala d'etsecaïar
 s'olivera mallorquina
 mes m'estim una fadrina
 qu'és més bona d'arreglar.

Cançó d'es Llarar.

D'es Pla.

Tempo ad libitum.

Jo llau-ra-va amb'en Ver-me-y i amb en
 Banyo re-vol-ta-da, i fe-ia mi-llor
 llau-ra-da que l'a-mo amb io sen pa-rèy.

La senyora'm diu: Pajés
 quant m'has de llaurar sa tanca
 no m'has d'espenyar cap branca
 de cireré ni de rès.

Bonada d'es Segar.

D'es Pla.

Llarg.

Pies se-gars'ha-gues po--sat i'es se-gar s'ha-gues po--
sat. *Fortenquit.* A de-vall u-na taula-da Jo pen-dria s'es-ca--
retar.
rada D'es tex-me de la Cin--tat.

Textes de cançons.

Jo segava blat cabot
Que'm donava pes capell
L'amo estava content d'ell
I jo de segar-lo poc.

Pays es segadors que fan
Juan beronen es mudi?
Mengem prest i tornem-hi
Arà que n'és un poc blan.

Segueix.

Madama: l'amo m'envia
si no heu cuinat, que cuinen
que per ventura tendreu
es segadors a mig dia.

Segadors d'Arbadelllet
quant acobau s'escarada?
A devers San Miguelet,
en es principi d'es fret
voldriem verla acabada.

Gonada d'es Batre.

Montanyenca.

Tempus ad libitum.

Tempo ad libitum.

Alh! Si no fos p'és carre... to'

Marche.

¡buri!

Que va darrre-ra da-

me ra ¡ar-ri!

no hi han-ri-a cap so-me

Marche.

ra ¡ar-ri!

Que ba-tés un ca-va

molt Marche.

io' ¡ar-ri!

Segneix.

Textes de cançons d'es Batre.

Per batre, en el món no hi ha
com ses egos ben ferrades
que peguen unes protades
que s'era fan tremola.

Mal més està a Tormento
a s'ombra d'una promera
que haver d'estar damunt s'era
d'estiu amb tanta calor.

Conada d'es Batre, de La Pobla. I'es Pla.

Poc a poc.

Mh

Ca-ve-llat
ten.

quant e-res jo-ve quant e-res jo-ve
retar.

Que na-ves de pen-ti-nat

Mh

J a-re n'es ar-ri-bat
ten.

n'es ar-ri-bat que de ma-gre no pots co-
retar.

me.

Segneix.

Textes de cançons.

Amb vint dies vaig menjar
xexanta vegades faves.

Es de mati de trempades

Es mig-dia de cuinades

I es vespre per variar

les mos d'aven res = calfades.

La Potja n'es bona mola
Ja mo ha dit es senyor
que és caure que te millor
és que'n dir-li amri s'ature.

Bonada d'es Ventar a l'era. D'es Pla.

Llang.

Ven-ta-dors, a-ra que bu-fa és ho-ra d'a-pro-fi-
 -tâ no fos cò-sa que de-mâ ha-quem de jū-gâ a bal-
 -du-fa.

s'ó hi ha per ventar a l'era
 com bon sol i molt d'oratge;
 ja he dit a-n'es misatje
 que no se giràs derrerera.

Bonada de sa Tafona.

Molt poc a poc.

Montanyenca.

tegut.

La vi-da d'es ba-fo-ner Es molt
bo-na i dor-mi-a Pe-ro de sa nit fa
di-a Sem-pre du son en der-er Ah
La vi-da d'es ba-fo-ner es molt bo-na i dor-mi-a.

Jo som estat tafoné
es major de virtidós
i no anava tan gojós
com ara, que som fiorgué

Es quinta' queda' penjat
I es manobres descansavan
Dues hores ja bastaran
Per desfer lo caminat.

Segueix.

La taca d'oli s'en va,
Deia s'olier que'n devia,
Empuero, sa de sa veia
Com més frequen més n'hi ha.

Cançó de sa Gosa.

D'es Pla.

Animadet.

Dels bons to-ne-dors del món som jo
i la gent no hi sap no m'es m'em-ba-ras-sa el
cap per que ses banyes hi son.

7
4

FESTA DE LA MUSICA CATALANA

QUATRE MOTS SOBRE LA TONADA Y CANÇÓ MALLORQUINES.

=====

Mallorquí soc i estim molt Mallorca.....aqueixa Illa Blava formosa que Deu, Nostre Senyor, va dotar en petit de quantes belleses naturals un-hom pot conéixer; i tots els meus treballs son per ella, la ben-amada.

A Mallorca tenim pla i muntanya; i, perque no nos poguem queixar, la mar blava i un cel també incomparablement blau.

Nosaltres que hem trescada Mallorca pam a pam, hem pogut veure, sentir i tocar les diferencies grosses que hi ha entre les usances, costums, tonades i cançons dels nostres pagesos del pla i les dels de la muntanya. I és natural que sia talment, car així com no es troba una tafona en el pla, tampoc es troba un celler a muntanya.

Els treballs i fins i tot l'alimentació dels habitants d'aqueixes dues regions són diferents; i també, són diferents, en conseqüència, el caràcter dels homes, llur musica, llurs cançons.....

Voler sebre l'origen o procedencia de les tonades mallorquines és cosa molt difícil; la tradició popular creu infantivolment que són "del temps dels moros"; no negam que no n'hi hague qualcuna; pero en realitat, probablement, són reminiscencies de quan els romans, grecs o fenicis habitaren, con és sabut, les Mallorques; i veig que aquesta opinió és compartida per il-lustres mestres de Catalunya que es dediquen a l'història de la Musica.

En aquest recull de tonades y cançons que presentam hem donat preferencia a la qualitat sobre la quantitat, fins al punt de que n'hi ha quatre del tot inèdites, desconegudes dels professionals de la ciutat de Mallorques. Hem fet el nostre recull trescant, mirant i escoltant; aficant-nos per dins la muntanya, contemplant com se fa

l'oli; escoltant d'amagat els etsecaiadors; demanant-los que fossin servits de repetir la llur cançó per tal de portar-la directament al pentàgrama..... D'eixa faisó creïm que ha d'ésser recullida la musica popular pagesa perque les trascripcions resultin lo més faels possible.

I ens ha semblat oportú aprofitar aquest vincinquenari d'una data gloriosa per a la musica catalana, per a presentar el nostre treball humil, on hem precindit de la técnica, dedicant-nos solament al dibuix simple, a çò mes expressiu de l'ànima popular, a la melodia desnua de cap habillament..... L'armonització de les esmentades melodies és tas^{ca}~~que~~ que pertany al bon gust dels cel-lebrats mestres d'aqueix estudiós i mai prou alabat Orfeó Català, honra de la terra nostra.

Les tonades de la muntanya solen ésser de melodia trista, malinconiosa, no mes de quatre a vuiy compassos; el ritme, tranquil, lent,

quasi és imperceptible; la musica és adaptada meravellosament a la casta de feina que va acompanyada de la cançó; i la cantòria és llarga, lligada, somnolenta, remembradora de la fortor del nostre sol, de la tranquil·litat idíl·lica de l'illa nostra, de la feixuguesa de la feina En són bons exemples S'Etsecalada, en tò de sí be^mol menor; Sa Tafona per l'esglauiment que la domina; S'Emmurcada, en mi menor, per la seva tranquil·litat.....

Altrament, les tonades del pla són alegres; i llur ritme és més mogut i accel·lerat, perquè acompanyen feines més divertides i menys peril·looses i pesades. Del pla són eixos dos tipics i antics ballets, que hem posat a la fi del nostre recull, anomenats "copèu" i "mateixa". Vegi's el copèu sineuer on es sent el botet de la pagesa garrida i el repic del bergantell que amb ella balla.

I en els pobles muntanyencs unicament es ballen "boleros" o "boleros", "jotes" i altra mena de musica que consideram importada, puic

a la llegua es veu que li manca l'encís popular mallorquí tan característic en els balls esmentats, i en les tonades de "Sa Tosa", d'"Es Trescolar", etc. etc.

Per la seva originalitat, cridam l'atenció sobre la tonada "des batre" de Sa Pobla, amb el compàs de 5/8. I, d'altra banda, acompanyam la coneguda i preciosa cançó "A la ciutat de Nàpols", perquè el poble n'hi ha feta una variant en la tornada, que ens ha paregut de bon gust.

Moltes són les variants de les tonades que es poden sentir per la nostra pagesia. Són tantes que creïm que els camperols d'avui en dia improvisen, mentres van cantant, diverses inflexions de veu i modifiquen adés-i-are la lletra; per çò s'ha de anar amb compte i decantar els afegitons exòtics.

Les cançons i tonades de les principals feines de la pagesia mallorquina estàn ací aplegades i transcriptes amb la major cura i

fidelitat. Són una demostració de sò que val el folk-lore musical
de la nostre terra estimada.

Un Conrador

Ciutat de Mallorca XVI-VIII-MCMXVI

Cançó d'es Bondre.

Moderat.

Montanyenca.

Dalt ses sa--les de Mo---vell

Va--ren Bon-dre ne Ju---a-na

ta--lla--van sa lla-na

oo--re pell.

Litisores. *rae rae* *Litisores.* *rae rae* *Litisores.* *rae rae* *Litisores.* *rae rae* *rae rae*

Bonedós toneu ran ran
 Qui'es pelaire no se queix
 Perque sa que'stima mès
 Es sa mes ran de sa carn.

S'euvèia amava carn fuita
 I jo d'ella enamorat
 Si en Juan de l'Heretat
 M'en haguera demanat
 Sis lliures; le me'n gues duita.

Bonada d'es Munyir.

Montanya.

Molt rimat.

Handwritten musical score for "Bonada d'es Munyir" in 2/4 time, featuring a melody with lyrics in Catalan. The score is written on a single staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are: "Xo-ta xo-ta vi-na-a-qui Ges-ti-ra-ré sa ma-me-lla Que tu que no tens an-ye-lla ets més ma-la de mun-nyir." The melody is written in a simple, folk-like style with many eighth and sixteenth notes. The lyrics are written below the notes, with some words hyphenated across measures. The word "munyir" is written at the end of the first line of music, with a double bar line and a repeat sign.

Xo-ta xo-ta vi-na-a-qui Ges-ti-ra-ré sa ma-me-lla Que tu que no tens an-ye-lla ets més ma-la de mun-nyir.

Ronada de L'emmurcada.

Montanyenca.

Poc a poc.

Es bes-ti-ar ja ses-ta-va L'emmurcada comen-
 -câ Gel sen to-fol va po-sá A ca-da bé una en llor-
 -da-da.

L'emmurcada es necessari!

per matar es paparro
 perquè dins i'aptes d'Hono
 n'omplirien una sarri!

Bonada d'es Veremar.

D'es Pla.

Andant.

Handwritten musical score for "Bonada d'es Veremar" in 2/4 time, featuring a treble clef, key signature of two flats, and lyrics in Catalan. The score consists of three staves of music with lyrics written below the notes.

Ve-nim de sa ve-re-ma-da per ai-
 --xó te-nim pocs jocs. Es veim son pe-tits i pocs, i ma--
 --la nit que hem pas-sa-da.

Gonada d'es Brescolar. D'es Pla.

Handwritten musical score for a song. The notation is on three staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 2/4 time signature. The melody consists of eighth and quarter notes. The lyrics are written below the notes. The piece ends with a double bar line and the word 'fan.' written below the final note.

Es tres-co-la-dors s'en van A mi' al-tre part à
 beu-re per-que l'a-mo En Pe-re Pleu-re no pot ven-re lo que
 fan.

Sant Antoni glorios
 guarda'mos a queixa bota
 que de vi no'n beurem gota
 ja'l beurem moltros per vos.

Cançó de sa Ximbomba.

Montanyenca.
Bunyola.

Megret.

Ximbomba -----

Sa xim-bom-ba ja's pas-sa-da Fo que
vo-li-a ba-lla i mu-na-rem fa fi-
la Ca-da ves-preu-na fu-a-da.

Textes de cançons.

Vaitx passar per un canyar
Vaitx cullir una canyeta
Per fer una ximbombeta
Pels darrers dies sonar.

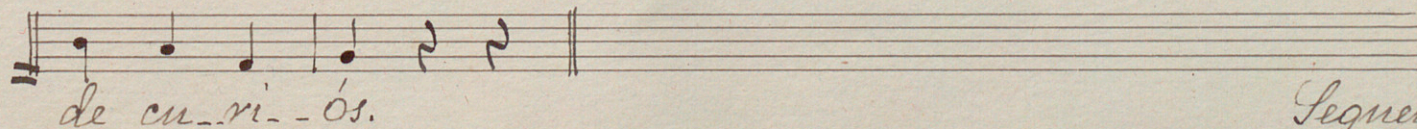
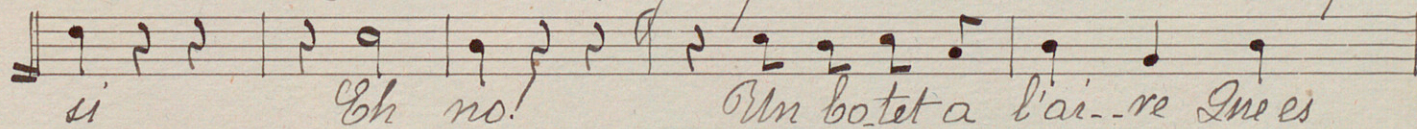
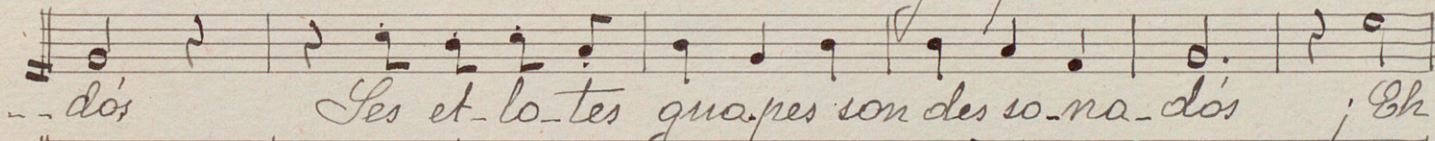
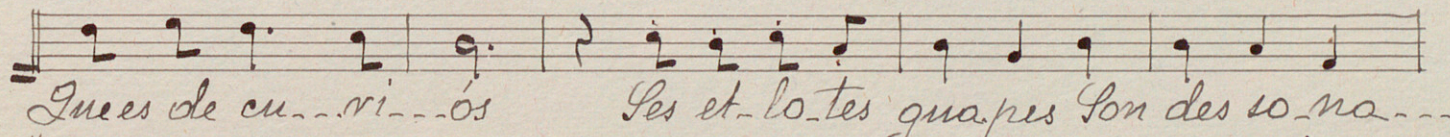
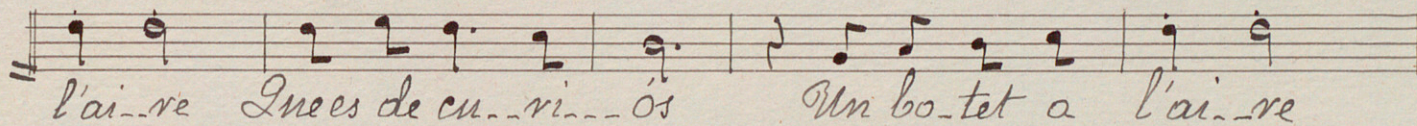
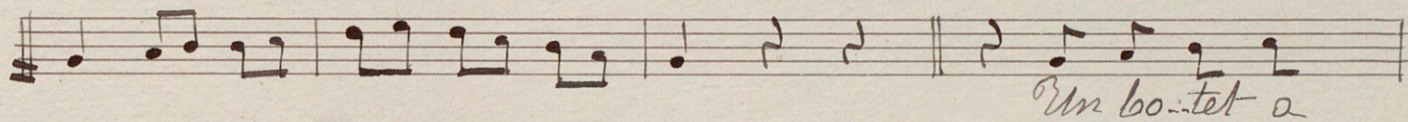
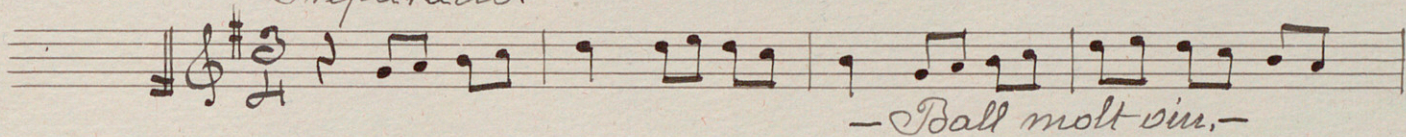
Si m'haguesis vist venir
Per dins un camp de terrossos
Me pressona es feie trossos
De ganes d'arribar aquí.

Segueix.

Quant me veus tanca a porta
Per donarme mes tristó;
Deixaibert un finestro,
Qu'es meu còr s'en aconhorta.

Copco Ginener.
Preparació.

Ball mallorquí d'es pta.

Segueix.

Textes de cançons.

Copeo, copeo
Copeo traïdó'
Roseta encarnada
Si te agraviada
Tot demant perdó'.

Miran sa bajoca
que su's-mig està,
esperant que cantin
per ella ballà.

Preludi de Xeremia i Mateixa de Marratxi. I'és Pla.

The musical score is written on five staves. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). It contains a series of notes, including a half note G4, a quarter note A4, and a half note B4, followed by a series of eighth notes. A bracket labeled "simil." spans the first two staves. The third staff continues the melody with a series of eighth notes. The fourth staff features a rapid sixteenth-note run. Below this staff, the text "Ball. menos vin qu'es Copes." is written. The fifth staff begins with the word "Mateixa." followed by a treble clef and a 3/8 time signature. It contains a series of eighth notes. A bracket labeled "simil." spans the fifth and sixth staves. The sixth staff continues the melody with a series of eighth notes. The seventh staff features a triplet of eighth notes, indicated by a "3" above the notes. The eighth staff continues the melody with a series of eighth notes, also featuring a triplet of eighth notes, indicated by a "3" above the notes. The score ends with a double bar line.

-A la Ciutat de Nàpols.-

-Cançó mallorquina ciutadana.-

Moderat.

A la Ciutat de Nàpols hi ha u-na pre-
 só la vi-da mi-a hi ha u-na pre-só la vi-da
 vi-da a--mô.

Hí ha vintinon presos
 qui canten la cançó, etc.

Los presos i'en temeren
 ja no cantaren, no, etc.

La dama està en finestra
 que escolta la cançó, etc.

¿Perquè no cantau, presos,
 perquè no cantau, no? etc.

Segueix.

¿ Com cantarem, senyora,
tancats dins la presó, etc.

Sense menjar ni beure,
no més un roegó? etc.

Ô pare, lo meu pare,
jo vos deman un dô! etc.

Ma fia Margalida
quin dô volen que us dô? etc.

Ô pare, lo meu pare,
les claus de la presó. etc.

Ma fia Margalida
aixó no ho faré, no. etc.

¿ Dels presos que allà cantan
digan que'n feren vos? etc.

Demà que n'és disapte
los penjarem a tots. etc.

Ô pare, lo meu pare,
no'm mateu l'amadô, etc.

Ma fia Margalida
¿ quin es ton amadô? etc.

Aquell de roba blava
que te el cabêy tan ros. etc.

Ma fia Margalida
serà el primer de tots. etc.

18
Ô pare, lo meu pare,
penjaume a mi y tot, etc.

J'adigue un Pare nostro
per l'ànime de tots, etc.

Posau a cada forca
un ramellet de flors, etc.

Amb una Ave Maria
per mi y per l'amadô. etc.

Perque la gent que passi
ne senti bona olô. etc.

— Festa de la Música Catalana —

19.
Premi. n.º VII

Afagitó

a n'el Recull de Bonades i

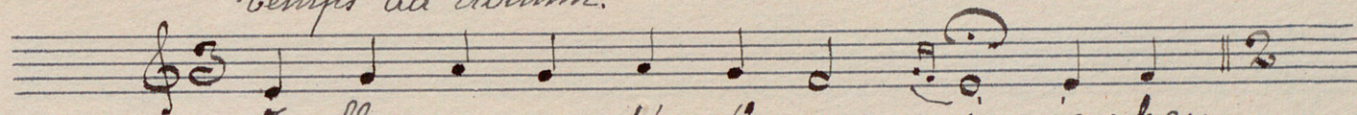
cançons

de ses feines des camps de Mallorca.

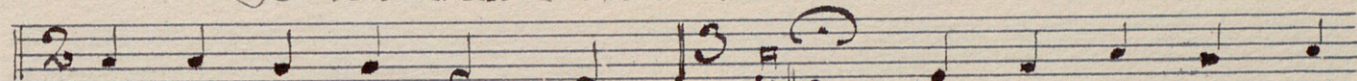
Lema = *Un Contrador.*

Bonada des Llaurar de Santanyí Pla.

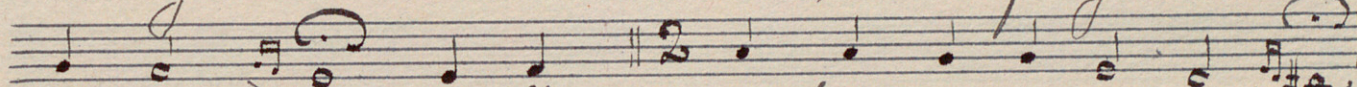
Tempo ad libitum.

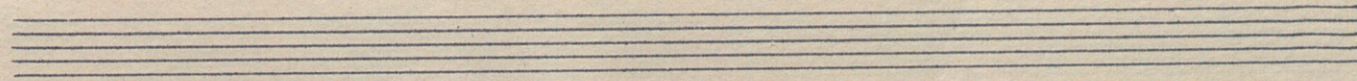
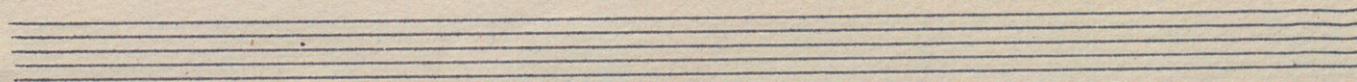
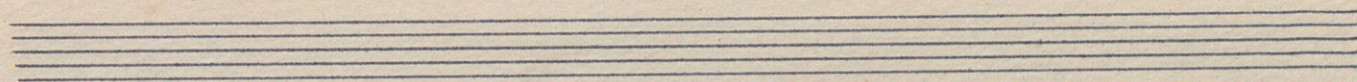
Jo llau-ra-va amb'en ver-me... i iamben

Banya re-colt-a... i fe-ya mi-llor

llau-ra-da que l'a-mo amb so seu pa-re...

Conada des Veremar. de Lincen

Triadet.

Dim-en que'n a-nà a ver-mar se'n du--
 -an ses por-ta--do-ras At-lo--tes a-nit se
 fà-- es ball de ses ver-ma--do-ras,

Sonada de ses Panàdas. de la Bageria

Allegret

La pa--nà-da'ns en de dar Ben grossa i ta--
 --pi--da; Si' deis que no's be-ne-i--da noltros manàms'es-co--
 --là.

Altres cançons des Copeo. L'ineur

No'm toquis no'm toquis
no'm toquis toquèm
i si tu ma toques
tots dos toquerem.
;eh si! ;eh no! etc.

Cubercots, cireras
figas peretjals
ses atletes quapes
van a dos reals.
;eh si! ;eh no! etc.

De la meua dona
no n'estic jèlós
perque té's peus grossos
com afenyedors.
;eh si! ;eh no! etc.

Modó Marieta!
còm vos concampau?
sa vostra fuetà,
per que no la'm dau?
;eh si! ;eh no! etc.

Si no la'm donau
ja se que fare,
com seren a missa
la vos robare;
;eh si! ;eh no! etc.

i la m'en dure
cap en el Polau,
i la vestire
d'encarnat i blau;
;eh si! ;eh no! etc.

Segueix.

i la m'en duré
cap a Galilea,
i la vestiré
de pell de monea.
; eh si! ; eh no! etc.

no us fieu dels fraves
que son polissons,
que deball els hàbits
duen els calçons!
; eh si! ; eh no! etc.

